

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

INFORMACIJA O EUROPSKIM POSLOVIMA U HRVATSKOME SABORU

Obavljanje europskih poslova u Hrvatskome saboru podrazumijeva aktivnosti Sabora koje proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji (EU). Sudjelovanje Sabora u europskim poslovima uređeno je **člankom 144. Ustava Republike Hrvatske, Zakonom o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima, Poslovníkom Hrvatskoga sabora i Poslovníkom o radu Odbora za europske poslove.**

Sabor europske poslove obavlja **posredno**, nadzorom nad djelovanjem Vlade u institucijama Europske unije i **neposredno**, izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona. Ovlasti Sabora u europskim poslovima u pravilu izvršava Odbor za europske poslove, a u pitanjima Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Odbor za vanjsku politiku. Matična radna tijela prate politike Europske unije iz svojih nadležnosti.

2.1. Posredno obavljanje europskih poslova u Saboru

- ▼ ● Posredno obavljanje europskih poslova je postupanje sa stajalištima, izviješćima i prijedlozima Vlade vezanima uz sudjelovanje Vlade u radu institucija EU-a.

Sabor posredno sudjeluje u postupku donošenja odluka u Europskoj uniji **nadzorom nad djelovanjem Vlade u institucijama Europske unije**. Posredno sudjelovanje temelji se na Ustavu, Zakonu o suradnji i Poslovníku Hrvatskoga sabora.

a) Razmatranje stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije

Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću EU-a. **Stajalište Republike Hrvatske o dokumentu Europske unije** najčešće se odnosi na stajalište o prijedlogu zakonodavnog akta Europske unije, koje donosi Vlada ili drugo tijelo koje odredi Vlada i dostavlja Saboru, te koje predstavnici Vlade zastupaju u raspravama u Vijeću. Stajalište

je temelj nadzora Sabora nad aktivnostima Vlade u europskim poslovima, odnosno posrednog sudjelovanja Sabora u europskim poslovima. **Dokument Europske unije** je svaki prijedlog zakonodavnog i nezakonodavnog akta i svaki zakonodavni i nezakonodavni akt koji se donosi u institucijama Europske unije te drugi akt ili dokument političke i pravne naravi koji donose institucije i druga tijela Europske unije.

Početak svake godine Odbor za europske poslove donošenjem **Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske** odabire dokumente Europske unije za provođenje nadzora nad stajalištima Republike Hrvatske. Uoči donošenja Radnog programa Odbor za europske poslove provodi **prethodnu raspravu** o prioritetima u europskim poslovima u narednoj godini, na sjednici na koju se pozivaju predsjednik Sabora, predsjednici radnih tijela i predsjednici klubova zastupnika. Program rada Europske komisije temeljni je dokument za prethodnu raspravu Odbora za europske poslove. Radni program Odbor sastavlja na temelju Programa rada Europske komisije, programa predsjedanja Vijećem i popisa prioriteta prijedloga zakonodavnih akata Europske unije koji Vlada dostavlja Saboru. Nakon održane prethodne rasprave, na poziv predsjednika Odbora za europske poslove radna tijela dostavljaju svoje prioritete za uvrštavanje u Radni program. Naknadno, tijekom godine Odbor može na prijedlog radnih tijela ili na vlastiti poticaj dopunjavati Radni program. Za uvrštavanje u Radni program uglavnom se odabiru prijedlozi zakonodavnih akata Europske unije i/ili inicijative iz Programa rada Europske komisije. Vlada, odnosno radno tijelo Vlade, odmah po donošenju dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa.

Stručna služba Odbora za europske poslove zaprimljena stajališta označava oznakom D.E.U. te ih predsjednik Odbora prosljeđuje matičnim radnim tijelima. **Dokument s oznakom „D.E.U. br. ...“** sastoji se od: i) pisma kojim predsjednik Odbora za europske poslove upućuje pojedino stajalište Republike Hrvatske matičnom radnom tijelu; ii) stajališta Republike Hrvatske i iii) odnosnog dokumenta Europske unije na hrvatskom jeziku. Brojčana oznaka D.E.U. dokumenta sastoji se od oznake godine Radnog programa i rednog broja dokumenta, npr. D.E.U. br. 24/001.

Matičnim radnim tijelom smatra se svako radno tijelo koje je predložilo uvrštavanje prijedloga dokumenta u Radni program, kao i radno tijelo koje je matično za područje na koje se odnosi dokument s oznakom D.E.U. u skladu s Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

U roku koji odredi predsjednik Odbora za europske poslove **matična radna tijela** mogu donijeti **mišljenja o stajalištu Republike Hrvatske**, koja dostavljaju **Odboru za europske poslove**, a koji pak može donijeti **zaključak o stajalištu Republike Hrvatske**. Zaključak Odbora za europske poslove **obvezujući je za Vladu te ona na temelju njega djeluje prilikom donošenja odluka u radnim skupinama Vijeća i na sastancima Vijeća**. Ako Vlada odstupa od zaključka Odbora, dužna je o tome izvijestiti Sabor. U slučajevima kada dođe do značajnijih izmjena prijedloga zakonodavnog akta ili izmjena stajališta Republike Hrvatske Vlada je

obvezna, u pravilu pisanim putem, obavijestiti Sabor o izmjenama dokumenta Europske unije i/ili stajališta Republike Hrvatske.

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE:

- *saziva prethodnu raspravu*
- *poziva radna tijela da izvijeste o svojim prioritetima za uvrštavanje u Radni program*
- *prikuplja obavijesti radnih tijela*
- *donosi Radni program za razmatranje stajališta RH*
- *zaprima stajališta RH o dokumentima EU-a*
- *izrađuje dokumente s oznakom D.E.U.*
- *prosljeđuje dokumente s oznakom D.E.U. matičnim radnim tijelima*
- *prikuplja mišljenja matičnih radnih tijela*
- *donosi zaključke o stajalištima RH*

MATIČNA RADNA TIJELA:

- *sudjeluju (putem svojih predsjednika/predstavnika) na prethodnoj raspravi Odbora za europske poslove*
- *izvještavaju Odbor za europske poslove o svojim prijedlozima za uvrštavanje u Radni program*
- *zaprimaju dokumente s oznakom D.E.U. radi razmatranja na sjednici*
- *donose mišljenja o stajalištima Republike Hrvatske*

URED ZA MEĐUNARODNE I EUROPSKE POSLOVE:

- *Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru sadržava informacije o dostavljenim D.E.U. dokumentima, mišljenjima matičnih radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove za prethodni mjesec*

b) Razmatranje izvješća Vlade o održanim sastancima Vijeća EU-a (tzv. saslušavanje ministara)

Sabor nadzire djelovanje predstavnika Vlade na sastancima Vijeća. Odbor za europske poslove može pozvati nadležnog ministra na podnošenje izvješća o održanom sastanku Vijeća u pojedinom sastavu i/ili o pripremama za sljedeći sastanak Vijeća, što se u praksi neformalno naziva „saslušavanjem ministara“. Rasprava se u pravilu održava na zajedničkoj sjednici Odbora za europske poslove i matičnog radnog tijela. Rasprava o izvješću Vlade ujedno je i prilika za praćenje djelovanja Vlade i zastupanja stajališta Republike Hrvatske o prijedlogu zakonodavnog akta o kojem je Odbor za europske poslove donio zaključak u postupku razmatranja stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije.

Stajališta Republike Hrvatske o točkama dnevnog reda sastanka Vijeća Vlada dostavlja predsjedniku Sabora, koji ih prosljeđuje Odboru za europske poslove. Odbor za europske poslove ta stajališta kao informaciju dostavlja predsjedniku matičnog radnog tijela. Stajališta za sastanke Vijeća usvajaju se na zatvorenom djelu sjednice Vlade i nose oznaku

„NEKLASIFICIRANO“, te se distribuiraju isključivo putem informacijskog sustava uredskog poslovanja, službenih adresa elektroničke pošte (na domeni @sabor.hr) ili u papirnatom obliku.

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE:

- *Vlada dostavlja predsjedniku Sabora stajalište RH za sastanak Vijeća*
- *predsjednik Sabora prosljeđuje stajalište predsjedniku Odbora za europske poslove*
- *predsjednik Odbora za europske poslove prosljeđuje za informaciju stajalište predsjedniku matičnog radnog tijela*
- *predsjednik Odbora za europske poslove može pozvati nadležnog ministra na vlastitu inicijativu*
- *Odbor za europske poslove samostalno, ili zajedno s matičnim radnim tijelom, može donijeti zaključak o izvješću*

MATIČNA RADNA TIJELA:

- *predsjednik matičnog radnog zaprima stajalište RH za sastanak Vijeća i prosljeđuje ga za informaciju članovima radnog tijela*
- *predsjednik matičnog radnog tijela može predložiti predsjedniku Odbora za europske poslove da pozove nadležnog ministra na podnošenje izvješća o održanom sastanku Vijeća i pripremama za sljedeći sastanak Vijeća u istom sastavu*
- *pozvani ministar podnosi izvješće na zajedničkoj sjednici Odbora za europske poslove i matičnog radnog tijela*

URED ZA MEĐUNARODNE I EUROPSKE POSLOVE:

- *Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru sadržava informacije o dostavljenim stajalištima RH za sastanke Vijeća matičnim radnim tijelima u prethodnom mjesecu*

c) Nadzor nad djelovanjem Vlade na sastancima Europskoga vijeća

Sabor nadzire djelovanje Vlade na sastancima Europskoga vijeća. Predsjednik Vlade na početku **prvoga godišnjeg zasjedanja Sabora** podnosi Saboru **izvješće o održanim sastancima Europskoga vijeća** u protekloj godini.

Vlada **uoči** svakog sastanka Europskoga vijeća dostavlja Odboru za europske poslove dnevni red sastanka, prateće dokumente i nacrt zaključaka Europskoga vijeća te stajališta o dnevnim redovima sastanaka. U roku od 15 dana **nakon** održanog sastanka, Vlada Saboru podnosi pisano izvješće o sastanku Europskoga vijeća. Predsjednik Sabora, po potrebi, može pozvati predsjednika Vlade da na sjednici Sabora ili sjednici Odbora za europske poslove predstavi stajalište Republike Hrvatske za sastanak Europskoga vijeća ili izvješće o održanom sastanku.

d) Sudjelovanje u postupku predlaganja kandidata Republike Hrvatske za institucije i tijela Europske unije

Sabor nadzire djelovanje Vlade u postupku predlaganja **kandidata Republike Hrvatske za Europsku komisiju, Sud, Opći sud, Revizorski sud i Upravno vijeće Europske investicijske banke**. Vlada Saboru podnosi izvješće o kandidatu kojim predlaže kandidata iz Hrvatske za instituciju ili tijelo Europske unije. Odbor za europske poslove nakon saslušanja kandidata donosi **mišljenje o izvješću Vlade** koje Vlada mora uzeti u obzir pri donošenju konačne odluke o kandidatu. Ako Vlada ne prihvati mišljenje Odbora, o tome, uz obrazloženje, pisanim putem obavještava Sabor.

Neposredno obavljanje europskih poslova u Saboru

Neposredno obavljanje europskih poslova je postupanje s dokumentima koje objavljuju institucije Europske unije (u pravilu Komisija) kao i izravna komunikacija s institucijama Europske unije.

Posebne odredbe o nadležnostima nacionalnih parlamenata sadržane su u Ugovoru o Europskoj uniji (UEU), Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU) te u dva Protokola – Protokol (br. 1) o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženom UEU-u, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju i Protokol (br. 2) o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, priložen uz UEU i UFEU prema Ugovoru iz Lisabona.

Sabor neposredno sudjeluje u postupku donošenja odluka u Europskoj uniji **nadzorom nad poštovanjem načela supsidijarnosti u prijedlozima zakonodavnih akata i zakonodavnim aktima Europske unije te sudjelovanjem u postupcima revizije ugovora EU-a i primjene klauzule premošćivanja**. Razmjena mišljenja u okviru političkog dijaloga nacionalnih parlamenata i Europske komisije također je oblik neposrednog sudjelovanja u postupku donošenja odluka.

a) Provjera poštovanja načela supsidijarnosti

Postupanje u skladu s ugovorima EU-a temeljem kojih Sabor, odnosno u njegovo ime Odbor za europske poslove, vrši provjeru poštovanja načela supsidijarnosti u **prijedlozima zakonodavnih akata Europske unije**.

Pravo pokretanja postupka provjere poštovanja načela supsidijarnosti pripada svakom zastupniku, radnom tijelu i klubu zastupnika, i to u roku od dva tjedna od dana dostave akta Saboru. Prijedlog za pokretanje postupka dostavlja se predsjedniku Sabora koji ga prosljeđuje Odboru za europske poslove. Odbor za europske poslove može na vlastitu inicijativu pokrenuti postupak provjere sve do dana isteka roka za provjeru poštovanja načela supsidijarnosti (osam tjedana od dana dostave prijedloga nacionalnim parlamentima država članica EU-a na svim službenim jezicima).

Odbor za europske poslove u ime Sabora donošenjem **obrazloženog mišljenja** utvrđuje da je u pojedinom prijedlogu zakonodavnog akta Europske unije došlo do kršenja načela supsidijarnosti. Obrazloženo mišljenje je uvijek negativno, odnosno utvrđuje da u prijedlogu zakonodavnog akta nije poštovano načelo supsidijarnosti. Obrazloženo mišljenje predsjednik Sabora podnosi predsjedniku Europskoga parlamenta, predsjedniku Europske komisije i predsjedajućem Vijeća. Saborsko obrazloženo mišljenje pribraja se ostalim obrazloženim mišljenjima nacionalnih parlamenata te je, ako ih se prikupi dovoljno, Europska komisija obvezna ponovno razmotriti prijedlog zakonodavnog akta.

Načelo supsidijarnosti podrazumijeva da se zakonodavni akti donose na europskoj razini samo ako se njihovi ciljevi ne mogu na prikladan način ostvariti na lokalnoj ili nacionalnoj razini. U obrazloženom mišljenju argumentacija bi trebala biti usredotočena na pitanje supsidijarnosti, međutim, ukoliko je u obrazloženom mišljenju jasno navedeno da je utvrđena povreda načela supsidijarnosti, Europska komisija neće dovoditi u pitanje argumentaciju, odnosno, ne može obrazloženo mišljenje proglasiti nevažećim.

Uz *ex-ante* provjeru supsidijarnosti, Sabor ima i mogućnost *ex-post* postupanja u odnosu na poštovanje načela supsidijarnosti u **donesenim zakonodavnim aktima Europske unije**. Odbor za europske poslove može donijeti **obrazloženi zaključak** da zakonodavni akt nije u skladu s načelom supsidijarnosti koji dostavlja Vladi radi pokretanja postupka pred Sudom Europske unije.

URED ZA MEĐUNARODNE I EUROPSKE POSLOVE:

- zaprima i obrađuje izravno dostavljene dokumente Europske unije te ih objavljuje na mrežnoj stranici Sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a*
- u Biltenu Europski poslovi u Hrvatskome saboru na početku svakog mjeseca navode se prijedlozi zakonodavnih akata s datumom dostave i otvorenim rokovima za provjeru poštovanja načela supsidijarnosti*
- u IPEX bazi dokumenata sadržane su informacije o svim aspektima parlamentarnog nadzora nacionalnih parlamenata EU-a*

RADNA TIJELA, KLUBOVI ZASTUPNIKA I ZASTUPNICI

- radna tijela, klubovi zastupnika i zastupnici informirani su o dostavi prijedloga zakonodavnih akata i otvorenim rokovima – putem mrežne stranice Sabora (za pregled samo onih dokumenata na koje se primjenjuje provjera u rubrici „Rok za provjeru supsidijarnosti“ iz padajućeg izbornika odabratu opciju „S rokom“) i Biltena Europski poslovi u Hrvatskome saboru*
- radna tijela, klubovi zastupnika i zastupnici mogu pokrenuti postupak provjere poštovanja načela supsidijarnosti dostavom prijedloga predsjedniku Sabora (u roku od dva tjedna od dostave prijedloga zakonodavnog akta Saboru)*
- predsjednik Sabora prijedlog dostavlja Odboru za europske poslove*

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

- *na vlastitu inicijativu pokreće postupak provjere poštovanja načela supsidijarnosti o čemu obavještava predsjednika Sabora*
- *na temelju obavijesti predsjednika Sabora o prijedlogu radnog tijela, kluba zastupnika i zastupnika pokreće postupak provjere poštovanja načela supsidijarnosti*
- *Odbor za europske poslove o raspravlja na svojoj sjednici i može donijeti obrazloženo mišljenje kojim utvrđuje da je u prijedlogu zakonodavnog akta povrijeđeno načelo supsidijarnosti (obrazloženo mišljenje je uvijek negativno!)*
- *Odbor za europske poslove dostavlja obrazloženo mišljenje predsjedniku Sabora, koji ga podnosi Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije*

b) Politički dijalog

Politički dijalog podrazumijeva **pisanu razmjenu mišljenja** između nacionalnih parlamenata i Europske komisije o prijedlozima zakonodavnih akata i svim drugim dokumentima koje objavljuje Komisija.

Mišljenja se na hrvatskom, kao jednom od službenih jezika Europske unije, dostavljaju Europskoj komisiji elektroničkim putem, preko stručne službe Odbora za europske poslove.

Komisija se pisanim putem očituje o zaprimljenim mišljenjima, a sa svakim mišljenjem saborskih zastupnika, radnih tijela ili klubova zastupnika postupa kao s mišljenjem Hrvatskog sabora, stoga odgovore na mišljenja (koja Komisija šalje na hrvatskom jeziku) ne naslovljuje na potpisnike mišljenja, već na predsjednika Sabora. Odgovori se dostavljaju elektroničkom poštom preko stručne službe Odbora za europske poslove koja ih distribuira zastupnicima.

Komisija razlikuje dvije vrste podnesaka u okviru političkog dijaloga: mišljenja koja se odnose na konkretne dokumente Europske unije i mišljenja općenite naravi, koja se mogu odnositi na politike Europske unije ili druge teme iz nadležnosti Komisije. Podneske koji se odnose na konkretne dokumente i odgovore Europske komisije stručna služba Odbora za europske poslove, u suradnji s Odjelom za europske poslove Ureda za međunarodne i europske poslove, objavljuje u bazi izravno dostavljenih dokumenata na mrežnim stranicama Sabora i na mrežnim stranicama IPEX-a.

Politički dijalog može se odvijati i u **usmenom formatu** između Komisije i nacionalnih parlamenata.

c) Sudjelovanje u reviziji ugovora EU-a

U slučaju revizije ugovora EU-a na sjednici Sabora raspravlja se o prijedlozima izmjena i dopuna Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije te o stajalištima Republike Hrvatske o predloženim izmjenama. O stajalištu, koje predstavlja predstavnik Vlade, **Sabor donosi zaključak** koji dostavlja Vladi.

d) Sudjelovanje u odlučivanju o primjeni klauzule premošćivanja

Postupanje Sabora u postupku donošenja odluka u Vijeću u okviru kojega Sabor može donijeti **zaključak kojim se protivi prijedlogu Europskoga vijeća o primjeni klauzule premošćivanja** u roku od šest mjeseci od dostave obavijesti o inicijativi Europskoga vijeća. Pojam klauzule premošćivanja obuhvaća odredbe ugovora EU-a koje omogućuju izmjene u postupcima donošenja akata u okvirima pojedinih politika Europske unije bez revizije ugovora EU-a. U prvom je redu riječ o mogućnosti prelaska s odlučivanja jednoglasnošću u Vijeću na odlučivanje kvalificiranom većinom i prijelaz s donošenja zakonodavnog akta u posebnom zakonodavnom postupku na donošenje u redovnom zakonodavnom postupku.

Ostale aktivnosti Sabora povezane s hrvatskim članstvom u Europskoj uniji

a) Suradnja s članovima Europskoga parlamenta

U skladu s poslovničkim odredbama, radna tijela surađuju s članovima Europskoga parlamenta izabranima u Republici Hrvatskoj. Članovi Europskoga parlamenta redovito se pozivaju na sve sjednice Odbora za europske poslove, a na svoje ih sjednice mogu pozvati i ostala radna tijela.

b) Usklađivanje zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije

Postupanje Sabora koje se primjenjuje od 1. srpnja 2013. radi stvaranja uvjeta za provedbu i preuzimanje prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Odvija se u postupku koji je uspostavljen u pretpristupnom razdoblju, odnosno člancima 177. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora slijedom kojih svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“ i donose se po hitnom postupku, ako to zatraži predlagatelj. Sabor na početku svake kalendarske godine donosi **Plan usklađivanja zakonodavstva**, koji je sastavni dio Vladinog programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni dokument u postupku provedbe i preuzimanja prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo.

Podjela nadležnosti u obavljanju europskih poslova

Plenarna sjednica	Odbor za europske poslove	Matična radna tijela
<ul style="list-style-type: none">- Razmatra izvješća Vlade o sastancima Europskoga vijeća - Raspravlja i odlučuje o prijedlozima izmjena i dopuna ugovora EU-a - Raspravlja i odlučuje o primjeni klauzule premošćivanja	<ul style="list-style-type: none">- Provodi prethodnu raspravu o djelovanju Sabora u europskim poslovima - Donosi Radni program za razmatranje stajališta RH - Donosi izmjene i dopune Radnog programa za razmatranje stajališta RH - Izrađuje i prosljeđuje matičnim radnim tijelima dokumente s oznakom D.E.U - Razmatra dokumente s oznakom D.E.U. i donosi zaključke o stajalištima RH - Prosljeđuje za informaciju stajališta RH za sastanke Vijeća EU-a matičnim radnim tijelima - Razmatra izvješća Vlade o sastancima Vijeća Europske unije - Provodi postupak provjere poštovanja načela supsidijarnosti - Sudjeluje u postupku predlaganja kandidata RH za institucije i tijela EU-a - Uključuje se u politički dijalog s Europskom komisijom - Suraduje s Europskim parlamentom i na svoje sjednice poziva članove EP-a izabrane u Hrvatskoj - Prati usklađivanje zakonodavstva RH s pravnom stečevinom EU-a	<ul style="list-style-type: none">- Predlažu akte i inicijative za uvrštavanje u Radni program za razmatranje stajališta RH - Predlažu izmjene i dopune Radnog programa za razmatranje stajališta RH Razmatraju dokumente s oznakom D.E.U. i donose mišljenja o stajalištima RH - Predlažu održavanje zajedničke sjednice s Odborom za europske poslove na kojoj se raspravlja o sastancima Vijeća Europske unije - Predlažu pokretanje postupka provjere poštovanja načela supsidijarnosti - Uključuju se u politički dijalog s Europskom komisijom - Suraduju s Europskim parlamentom i mogu na svoje sjednice pozvati članove EP-a izabrane u Hrvatskoj - Prate politike EU-a iz svoje nadležnosti - Sudjeluju u radu međuparlamentarnih konferencija i sastanaka iz svoje nadležnosti - Razmatraju prijedloge zakona kojima se hrvatsko zakonodavstvo usklađuje s pravnom stečevinom EU-a

INFORMACIJA O MEĐUPARLAMENTARNOJ SURADNJI U EUROPSKOJ UNIJI

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji instrument je koordinacije i ostvarivanja utjecaja nacionalnih parlamenata na postupak donošenja odluka na europskoj razini, koji obuhvaća suradnju Europskog parlamenta s nacionalnim parlamentima i suradnju nacionalnih parlamenata u okviru parlamentarne dimenzije predsjedanja Vijećem.

Slijedom ovlasti nacionalnih parlamenata u europskim poslovima, koje im dodjeljuju ugovori EU-a, porasla je važnost međuparlamentarne suradnje koja omogućuje razmjenu informacija i najboljih praksi između nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta.

Hrvatski sabor kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u svim oblicima međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji, kao i u platformama za razmjenu informacija.

Konferencija predsjednika parlamenata Europske unije usvojila je 10. svibnja 2021. revidirane Smjernice za međuparlamentarnu suradnju u EU-u, kojima se utvrđuju oblici i modaliteti suradnje između nacionalnih parlamenata država članica Europske unije i Europskoga parlamenta.

Ured za međunarodne i europske poslove vodi evidenciju o međuparlamentarnoj suradnji Sabora. Dva puta godišnje izrađuje se **Plan međunarodnih aktivnosti** Hrvatskoga sabora, dok se mjesečno objavljuje **kalendarski pregled** održanih međunarodnih sastanaka zastupnika i službenika u prethodnom mjesecu. Priopćenja o održanim aktivnostima dostupna su na mrežnim stranicama Hrvatskoga sabora, a bilješke sa sastanaka i ostalih događanja dostupne su na intranetskim stranicama Hrvatskoga sabora.

KONFERENCIJA PREDSJEDNIKA PARLAMENATA EUROPSKE UNIJE

Konferencija predsjednika parlamenata Europske unije upravljačko je tijelo međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji koje se sastaje svake godine u proljeće u državi koja je predsjedala Vijećem tijekom drugog polugodišta prethodne godine. Okuplja predsjednike parlamenata država članica Europske unije i predsjednika Europskog parlamenta s ciljem razmjene mišljenja, informacija i iskustava o aktualnim temama koje se odnose na ulogu parlamenata i organizaciju parlamentarnog rada. Konferencija, također, nadgleda koordinaciju međuparlamentarnih aktivnosti EU-a.

Predsjednici parlamenata država kandidatkinja sudjeluju kao promatrači. Konferenciji prethodi sastanak glavnih tajnika parlamenata država članica Europske unije radi pripreme Konferencije odnosno utvrđivanja njezinog dnevnog reda.

Predsjednik Hrvatskoga sabora sudjeluje u radu Konferencije.

Dokument:

Stocholmske smjernice za Konferenciju predsjednika parlamenata Europske unije, 15. svibnja 2010.

KONFERENCIJA ODBORA ZA POSLOVE UNIJE PARLAMENTA EUROPSKE UNIJE

Konferencija odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (engl. *Conference of Parliamentary Committees for Union Affairs of Parliaments of the European Union*; skr. COSAC) je slijedom odredbi Ugovora iz Lisabona jedini institucionalizirani okvir međuparlamentarne suradnje na razini radnih tijela.

COSAC omogućuje redovitu razmjenu stajališta među odborima koje okuplja, a Ugovorom iz Lisabona ovlašten je podnijeti na razmatranje Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj komisiji svaki doprinos koji smatra prikladnim te promicati razmjenu informacija i najboljih praksi između nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta.

COSAC se sastaje dva puta tijekom rotirajućeg šestomjesečnog predsjedanja Vijećem u državi predsjedateljici – jednom u formatu sastanka predsjednika odbora i jednom na plenarnom sastanku. U rad COSAC-a uključen je i Europski parlament te u svojstvu promatrača i odbori nadležni za europske poslove / integracije država kandidatkinja.

COSAC objavljuje polugodišnja izvješća COSAC-a o praksama i postupcima koji se odnose na ulogu nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, koja sastavlja tajništvo COSAC-a na temelju posebnih upitnika i odgovora nacionalnih parlamenata. Izvješća se objavljuju uoči svakoga plenarnog sastanka COSAC-a.

COSAC usvaja doprinose i zaključke koji se dostavljaju Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

Pisani dokumenti COSAC-a zaprimaju se i izrađuju na francuskom i engleskom jeziku, a tijekom plenarnih sjednica osigurano je simultano prevođenje na jezike EU-a.

Hrvatski sabor putem Odbora za europske poslove redovito sudjeluje na svim sastancima u okviru Konferencije.

Dokumenti:

Protokol (br. 1) o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji

Poslovnik Konferencije odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije

MEĐUPARLAMENTARNA KONFERENCIJA O ZAJEDNIČKOJ VANJSKOJ I SIGURNOSNOJ POLITICI I ZAJEDNIČKOJ SIGURNOSNOJ I OBRAMBENOJ POLITICI

[Međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici \(ZVSP\) i Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici \(ZSOP\)](#) pruža okvir za razmjenu informacija i primjera najbolje prakse u području Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), kako bi nacionalni parlamenti i Europski parlament bili potpuno informirani u svom djelovanju u tom području politike.

Konferencija okuplja izaslanstava Europskog parlamenta (16 članova) i nacionalnih parlamenata (po šest članova iz svakog) iz odbora nadležnih za vanjsku politiku i obranu. Države kandidatkinje i europske države članice NATO-a sudjeluju sa po četiri promatrača. Konferencijom predsjedava parlament države koja predsjedava Vijećem u uskoj suradnji s Europskim parlamentom.

Konferencija se održava svakih šest mjeseci u državi koja predsjedava Vijećem ili u Europskom parlamentu.

Radni jezici Međuparlamentarne konferencije su engleski i francuski. Parlament domaćin osigurava simultani prijevod sa i na te jezike, kao i sa i na jezik države predsjedateljice.

Hrvatski sabor putem Odbora za vanjsku politiku i Odbora za obranu sudjeluje u radu Konferencije.

Dokument:

[Poslovník Međuparlamentarne konferencije za Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku i Zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku](#)

MEĐUPARLAMENTARNA KONFERENCIJA O STABILNOSTI, GOSPODARSKOJ KOORDINACIJI I UPRAVLJANJU U EUROPSKOJ UNIJI

[Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji](#) je uspostavljena člankom 13. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u Ekonomskoj i monetarnoj uniji (takozvani Fiskalni ugovor).

Konferencija pruža okvir za raspravu i razmjenu informacija i primjera najboljih praksi u provedbi odredbi Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u Ekonomskoj i monetarnoj uniji. Svrha joj je ojačati suradnju između nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta te pridonositi osiguranju demokratske odgovornosti u području gospodarskog upravljanja i proračunske politike u EU-u, a naročito u EMU-u.

Konferencija se održava dva puta godišnje, u koordinaciji s Europskim semestrom, u Europskom parlamentu u Bruxellesu u prvom polugodištu pod zajedničkim predsjedanjem parlamenta države koja predsjedava Vijećem i Europskog parlamenta te u drugom polugodištu u državi članici koja predsjedava Vijećem pod predsjedanjem njezina parlamenta.

U pravilu okuplja zastupnike parlamentarnih odbora nadležnih za proračun, gospodarstvo te socijalnu politiku. Konferencija se saziva prije predavljanja Godišnjeg pregleda rasta i usvajanja nacionalnih programa reformi, a na njoj sudjeluju izaslanstava nadležnih odbora nacionalnih parlamenata država članica Europske unije i Europskog parlamenta.

U prvoj polovini godine Međuparlamentarna konferencija održava se u okviru Europskog parlamentarnog tjedna u Europskom parlamentu u Bruxellesu.

Radni jezici Međuparlamentarne konferencije su engleski i francuski.

Hrvatski sabor redovito sudjeluje u radu Konferencije putem nadležnih odbora ovisno o temama, a u pravilu putem: Odbora za financije i državni proračun, Odbora za gospodarstvo, Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo te Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a.

Dokumenti:

Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u Ekonomskoj i monetarnoj uniji

Poslovnik Međuparlamentarne konferencije o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji

ZAJEDNIČKA SKUPINA ZA PARLAMENTARNI NADZOR EUROPOLA

Zajednička skupina za parlamentarni nadzor Europolu (engl. *Joint Parliamentary Scrutiny Group*; skr. JPSG) osnovana je Zaključcima Konferencije predsjednika parlamenata Europske unije 2017., u skladu s čl. 88. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, radi političkog nadzora aktivnosti Europolu (Agencije Europske unije za suradnju tijela za provedbu zakona) pri ispunjavanju njegovih zadaća u sprječavanju i suzbijanju organiziranog kriminala, terorizma i drugih oblika teških kaznenih djela.

Zajednička skupina okuplja izaslanstva nacionalnih parlamenata (do četiri člana) i Europskog parlamenta (do 16 članova). JPSG-om zajednički predsjedaju parlament države članice koja predsjedava Vijećem i Europski parlament, koji predstavlja predsjednik nadležnog odbora. Održava se dva puta godišnje, u prvoj polovici godine u državi članici koja predsjedava Vijećem, a u drugoj polovici godine u Europskom parlamentu.

JPSG sve odluke donosi konsenzusom. Članovi JPSG-a mogu Europolu uputiti usmena i pisana pitanja. Dva člana JPSG-a imaju pravo prisustvovati sastancima Upravnog odbora Europolu u svojstvu promatrača bez prava glasa (jednog člana delegira EP, a drugog člana parlament države članice koja predsjedava Vijećem).

Radni jezici JPSG-a su engleski i francuski.

Izaslanstvo Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost član je Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europolu.

Dokumenti:

Čl. 88 UFEU o Europolu

Uredba (EU) 2016/794 o Europolu

Uredba (EU) 2022/991 o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794 u pogledu suradnje Europolu s privatnim stranama, obrade osobnih podataka koju provodi Europol radi potpore kaznenim istragama i uloge Europolu u području istraživanja i inovacija

Poslovnik Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europolu

MEĐUPARLAMENTARNI SASTANAK ODBORA ZA ZAJEDNIČKU EVALUACIJU AKTIVNOSTI EUROJUSTA

Međuparlamentarni sastanak odbora za zajedničku evaluaciju aktivnosti Eurojusta koju provode Europski parlament i nacionalni parlamenti (MSO za Eurojust) osnovan je čl. 67. Uredbe o Eurojustu, u skladu s čl. 85. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Predsjednik Eurojusta jednom godišnje prisustvuje na međuparlamentarnom sastanku odbora, koji se održava u Europskom parlamentu u organizaciji nadležnog Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) Europskog parlamenta i nadležnog odbora nacionalnog parlamenta države članice koja predsjedava Vijećem Europske unije, kako bi raspravljao o aktualnim aktivnostima Eurojusta te predstavio godišnje izvješće i druge ključne dokumente Eurojusta.

Rasprave se ne smiju izravno ili neizravno odnositi na konkretne aktivnosti poduzete u vezi sa specifičnim operativnim predmetima.

Jezici: Europski parlament osigurava prijevod sa i na sve službene jezike Europske unije.

Hrvatski sabor putem Odbora za pravosuđe sudjeluje na Međuparlamentarnom sastanku odbora za zajedničku evaluaciju aktivnosti Eurojusta.

Dokument:

Uredba o Eurojust-u

MEĐUPARLAMENTARNA SURADNJA PO PITANJU AGENCIJE ZA EUROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU

Vijeće i Europski parlament usvojili su 13. prosinca 2019. godine Uredbu o Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu. Uredba u čl. 112. predviđa da Europski parlament i nacionalni parlamenti mogu surađivati u okviru članka 9. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji priloženog UEU-u i UFEU-u.

Očekuje se održavanje prvog sastanka.

Dokument:

Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži

DRUGI MEĐUPARLAMENTARNI SASTANCI

Parlament države članice koja predsjedava Vijećem EU-a i Europski parlament mogu organizirati međuparlamentarne sastanke ili konferencije o temama od zajedničkog interesa. Mogući formati su zajednički parlamentarni sastanci, zajednički sastanci odbora, sastanci u organizaciji parlamenta države članice predsjedateljice ili međuparlamentarni sastanci odbora (MSO) u organizaciji Europskog parlamenta.

Prilikom dogovaranja ovih sastanaka, organizatori vode računa o usklađenosti s kalendarom stalnih međuparlamentarnih sastanaka kako bi se izbjeglo preklapanje i dupliciranje aktivnosti.

PARLAMENTARNA DIMENZIJA PREDSJEDANJA VIJEĆEM

Parlamentarna dimenzija predsjedanja Vijećem obuhvaća suradnju nacionalnih parlamenata država članica i Europskog parlamenta u okviru predsjedanja Vijećem koja se ostvaruje održavanjem sastanaka pojedinih odbora nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta.

Nacionalni parlament države članice koja predsjedava Vijećem, samostalno ili u suradnji s Europskim parlamentom, organizira:

- i) Konferenciju predsjednika parlamenata Europske unije (jednom godišnje u nacionalnom parlamentu države članice koja je predsjedala Vijećem tijekom drugog polugodišta prethodne godine);
- ii) COSAC;
- iii) Međuparlamentarnu konferenciju o ZVSP-u i ZSOP-u,
- iv) Međuparlamentarnu konferenciju o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji (u prvom polugodištu u Europskom parlamentu u Bruxellesu, a u drugom u državi članici koja predsjedava Vijećem);
- v) sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europolu (u prvom polugodištu u državi članici koja predsjedava Vijećem, a u drugoj polovici u Europskom parlamentu u Bruxellesu);
- vi) Međuparlamentarni sastanak odbora za zajedničku evaluaciju aktivnosti Eurojusta koju provode Europski parlament i nacionalni parlamenti (jednom godišnje u Europskom parlamentu u Bruxellesu)
- vii) sastanke predsjednika drugih matičnih odbora, ovisno o prioritetima predsjedanja i temama od interesa nacionalnog parlamenta države članice koja predsjedava Vijećem.

Uobičajeno se organiziraju jedan do četiri sastanka predsjednika odbora. Tematski, sastanci, u načelu, prate prioritete države članice koja predsjedava Vijećem.

Tijekom hrvatskoga predsjedanja Vijećem u prvoj polovini 2020. Hrvatski sabor je u okviru parlamentarne dimenzije predsjedanja organizirao tri sastanka: Sastanak predsjednika odbora COSAC-a, Međuparlamentarnu konferenciju o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji i Međuparlamentarnu konferenciju o ZVSP-u i ZSOP-u. Uslijed izbijanja pandemije Covida-19, kao i zbog posljedica potresa koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020., Hrvatski sabor je otkazao održavanje preostala dva događaja u Zagrebu: 6. sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europolu i LXIII. plenarni sastanak COSAC-a. Ipak, kako bi osigurao kontinuitet međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji, Hrvatski sabor organizirao je elektroničku razmjenu informacija između članova JPSG-a i izvršne direktorice Europolu, predsjednika Upravnog odbora Europolu, Europskog nadzornika za zaštitu podataka i predsjednika Odbora za suradnju Europolu. Također, umjesto LXIII. plenarnog sastanka COSAC-a održan je izvanredni sastanak predsjednika COSAC-a, u videokonferencijskom formatu.

Raspored predsjedanja Vijećem do kraja 2030.¹

Razdoblje	Država predsjedateljica
srpanj – prosinac 2023.	Španjolska
siječanj – lipanj 2024.	Belgija
srpanj – prosinac 2024.	Mađarska
siječanj – lipanj 2025.	Poljska
srpanj – prosinac 2025.	Danska
siječanj – lipanj 2026.	Cipar
srpanj – prosinac 2026.	Irska
siječanj – lipanj 2027.	Litva
srpanj – prosinac 2027.	Grčka
siječanj – lipanj 2028.	Italija
srpanj – prosinac 2028.	Latvija
siječanj – lipanj 2029.	Luksemburg

¹ Prema [Odluci Vijeća 2016/1316](#)

srpanj – prosinac 2029.	Nizozemska
siječanj – lipanj 2030.	Slovačka
srpanj – prosinac 2030.	Malta

Vijeće prije 31. prosinca 2029. treba donijeti odluku o redosljedu kojim će države članice predsjedati Vijećem od 1. siječnja 2031. Ako se zadrži postojeći raspored rotiranja Hrvatska bi bila šesta država po redu za predsjedanje Vijećem, što znači da bi predsjedala u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2033. godine.

STRUKTURE ZA POTPORU MEĐUPARLAMENTARNE SURADNJE U EUROPSKOJ UNIJI

Sastanak glavnih tajnika parlamenata Europske unije

Glavni tajnici ili drugi imenovani službenici redovito se sastaju kako bi pripremili program i rasprave za Konferenciju predsjednika parlamenata Europske unije te kako bi po potrebi riješili i druga pitanja.

Predstavnici nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji

Predstavnici i službenici za vezu nacionalnih parlamenata („predstavnici nacionalnih parlamenata“) pridonose međuparlamentarnoj suradnji omogućujući redovitu razmjenu informacija među nacionalnim parlamentima te između nacionalnih parlamenata i europskih institucija, i tvore mrežu predstavnika nacionalnih parlamenata pri Europskoj uniji.

Predstavnici nacionalnih parlamenata razmjenjuju informacije o europskim poslovima u nacionalnim parlamentima te o svim drugim pitanjima koja su u interesu nacionalnih parlamenata.

Predstavnici nacionalnih parlamenata pružaju sadržajnu i logističku potporu zastupnicima nacionalnih parlamenata koji sudjeluju na sastancima u okviru međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji.

U skladu s Odlukom o Stručnoj službi Hrvatskoga sabora od 2013. godine u Uredu Hrvatskoga sabora u Europskom parlamentu djeluje predstavnik Hrvatskoga sabora u Europskom parlamentu

Predstavnik Hrvatskoga sabora u Europskom parlamentu redovito Hrvatskom saboru dostavlja informacije o održanim plenarnim sjednicama Europskoga parlamenta, bilješke sa sastanaka mreže predstavnika nacionalnih parlamenata, bilješke sa međuparlamentarnih sastanaka održanih u organizaciji Europskog parlamenta ili parlamenta države koja predsjedava Vijećem te razne analize i brifinge, ovisno o temi i potrebama.

Sastanci na stručnoj razini Europskoga parlamenta i nacionalnih parlamenata

Nadležne službe nacionalnih parlamenata država članica EU-a i EP-a surađuju u cilju razmjene informacija i najboljih praksi u sve većem broju područja.

Stručna služba Hrvatskoga sabora trenutačno sudjeluje u sljedećim sastancima na stručnoj razini (tzv. mrežama za parlamentarnu suradnju): Parlamentarna mreža za razmjenu u području zaštite okoliša, Mreža kontakata nacionalnih parlamenata u Agenciji Europske unije za temeljna prava, Mreža službenika nadležnih za Europski parlamentarni tjedan, Međunarodni forum centara za posjetitelje, Mreža službenika parlamenata EU-a koji se bave pitanjima Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), Mreža liječničkih službi EP-a, nacionalnih parlamenata EU-a, UK i Norveške, Mreža službenika za ljudske potencijale parlamenata Europske unije, Mreža ravnatelja nadležnih za financije parlamenata Europske unije, Mreža za potporu demokraciji Europskoga parlamenta i nacionalnih parlamenata.

IPEX

IPEX (engl. *Interparliamentary EU information exchange*) je internetska platforma za razmjenu informacija o Europskoj uniji između nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta kojoj je najvažnija zadaća praćenje provođenja provjere poštovanja načela supsidijarnosti u nacionalnim parlamentima. Glavni dio IPEX-a čini baza podataka koja sadržava prijedloge zakonodavnih akata, savjetodavne i informativne dokumente Europske komisije, parlamentarne dokumente te informacije o Europskoj uniji. Na stranicama IPEX-a dostupne su i informacije o parlamentarnom nadzoru nad djelovanjem vlada država članica u europskim poslovima te načinu sudjelovanja parlamenata u postupku donošenja odluka na razini Europske unije. Parlamenti sami unose informacije o parlamentarnom nadzoru na IPEX putem svojih korespondenata.

Hrvatski sabor na IPEX-u objavljuje informacije o sudjelovanju u obavljanju europskih poslova, ali se i koristi IPEX-ovom bazom podataka kao evidencijom izravno dostavljenih dokumenata Europske unije.

Korespondenti za IPEX su služba Odbora za europske poslove i Odjel za europske poslove Ureda za međunarodne i europske poslove.

ECPRD

ECPRD (engl. *European centre for parliamentary research and documentation*) je interna mreža za međuparlamentarnu suradnju i razmjenu informacija, koja okuplja korespondente nacionalnih parlamenata država članica Europske unije i država članica Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, Europskoga parlamenta i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe. Njegov je glavni cilj poticanje razmjene informacija, ideja, iskustava i najbolje prakse među parlamentarnim službama članica. Informacijska mreža jedinstveni je forum na kojem se, među ostalim, postavljaju upiti i dobivaju odgovori o temama iz svakodnevnoga rada nacionalnih parlamenata.

Korespondent za ECPRD je voditeljica Knjižnice Hrvatskoga sabora. Knjižnica surađuje i razmjenjuje informacije s ostalim parlamentarnim službama u Europi i svijetu u okviru suradnje s ECPRD-om.

PARLAMENTARNA SURADNJA U OKVIRU MAKROREGIONALNIH STRATEGIJA EUROPSKE UNIJE

Strategije Europske Unije za (makro)regije su instrumenti regionalne suradnje Europske unije. Koncept makroregije podrazumijeva jedno područje koje obuhvaća područje više država članica ili regija međusobno povezanih na temelju zajedničkih karakteristika, geografskih, kulturnih, gospodarskih ili drugih. Uspostavljene su četiri strategije za makroregije: Strategija EU-a za regiju Baltičkog mora, Strategija Europske unije za dunavsku regiju, Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju i Strategija Europske unije za alpsku regiju.

Sudjelovanje država u strategijama dobrovoljno je, a sudionice u načelu povezuje snažna prostorna poveznica. Njihovo funkcioniranje počiva na mekoj političkoj institucionalizaciji u obliku dijaloga i koordinacije između različitih razina vlasti na nacionalnoj i lokalnoj razini država članica, na razini institucija Europske unije te susjednih država.

Predsjedanje strategijama se u pravilu odvija po jednogodišnjem rotirajućem principu (države članice predsjedaju prema abecednom redu na engleskom jeziku).

Parlamentarna suradnja u okviru makroregionalnih strategija EU-a sastavni je dio međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji. **Hrvatska sudjeluje u dvije makroregionalne strategije: Strategiji EU-a za dunavsku regiju (EUSDR) i Strategiji EU-a za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR).**

PARLAMENTARNA SURADNJA U OKVIRU STRATEGIJE EUROPSKE UNIJE ZA DUNAVSKU REGIJU

Parlamentarna suradnja u okviru Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR) odvija se putem godišnjih konferencija predsjednika nacionalnih i regionalnih parlamenata, u organizaciji zainteresiranog nacionalnog parlamenta. Teme konferencije utvrđuje nacionalni parlament domaćin, a uglavnom su povezane s jednim tematskim prioritarnim područjem suradnje u okviru Strategije Europske unije za dunavsku regiju.

EUSDR obuhvaća **14 država: Austriju, Bugarsku, Hrvatsku, Mađarsku, Moldovu, Njemačku (Bavarska, Baden–Württemberg), Rumunjsku, Slovačku, Srbiju, Ukrajinu te Češku, Sloveniju, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru**, kroz koje ne protječe Dunav, ali se smatra da imaju važne dunavske pritoke i europske plovne tokove. Austrija predsjedava EUSDR-om od 1. studenoga 2023. do 31. prosinca 2024.

Održano je osam parlamentarnih konferencija (Ulm 2013., Budimpešta 2014., Beograd 2015., Brčko 2016., Budimpešta 2018., Bukurešt 2019., Zagreb 2020., Beč 2024.).

PARLAMENTARNA SURADNJA U OKVIRU STRATEGIJE EUROPSKE UNIJE ZA JADRANSKU I JONSKU REGIJU

Parlamentarna suradnja u okviru Strategije Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) odvija se u okviru Jadransko-jonske inicijative, koja je uspostavljena 2000. kao forum za razmjenu političkih mišljenja, ali i multilateralne suradnje na područjima prometa, pomorstva, turizma, obrazovanja, zaštite okoliša i kulturne baštine te razvoja malog i srednjeg poduzetništva. U tijeku je proces revizije Akcijskog plana i Strategije, koje bi Europska komisija trebala objaviti do kraja proljeća 2024. godine.

Države koje sudjeluju u EUSAIR-u su: **Hrvatska, Grčka, Italija, Slovenija**, kao članice EU-a, te države **Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, San Marino i Srbija**.

Republika Hrvatska je predsjedala Strategijom EU-a za jadransku i jonsku regiju i Jadransko-jonskom inicijativom od lipnja 2023. do svibnja 2024. Završni događaj hrvatskoga predsjedanja, 9. godišnji forum Strategije, održao se 15. i 16. svibnja 2024. u Zadru.

Parlamentarna dimenzija Jadransko-jonske inicijative, u obliku Konferencije predsjednika parlamenata, uspostavljena je 2001. godine s ciljem poticanja međusobne parlamentarne suradnje. Sastanci predsjednika parlamenata zemalja sudionica Inicijative održavaju se jedanput godišnje tijekom predsjedanja svake od zemalja sudionica. Posljednja Konferencija predsjednika održana je u Tirani 2022.

Zbog izbora za 11. saziv Hrvatskoga sabora, tijekom hrvatskoga predsjedanja Strategijom i Inicijativom nije se održala Konferencija predsjednika parlamenata Jadransko-jonske inicijative.

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 31. svibnja 2024.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 31 pravni akt na hrvatskome jeziku**, od toga 14 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 17 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 31. svibnja 2024.

POLJOPRIVREDA RIBARSTVO I RURALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 183</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2023/2124 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. listopada 2023. o određenim odredbama za ribolov na području Sporazuma o Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja (GFCM)	2. 5. 2024. ...

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak ©Hrvatski sabor / Kontakt: ured-mep@sabor.hr

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru, br. 118, lipanj 2024.